

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 8. uri popoldne.

Štev. 92.

V Ljubljani, v torek 22. aprila 1884.

Letnik XII.

Uboštvo.

Prav o tem času, ko se modri možje iz vse dežele posvetujejo, kako bi ohranili pri moči steber državi, kmečki stan, zdi se nam umestno, da spregovori „Slovenec“ kaj o uboštvi, in kaže v kako tesni zvezi sta si vzobraženje narodov in krščansko uboštvo. Ako bodo koga napotile, da začne bolj resno premišljevanje to zadevo in po svoje pripomore, da se to vprašanje reši, dosegli smo svoj namen. Vsako tako premišljevanje nam kaže, da vsako tako vprašanje se ne more drugače ugodno rešiti, kakor le na podlagi krščanstva. — Kristijan le v veri najde zdravila ne le za svoje marveč tudi za občne rane.

Malo je ljudi na svetu, ki si ne želé bogastva, to je, časnih reči v obilnosti na razpolaganje; denarja pa le dosti denarja na svetu, za denar se vse kupi, tako navadno govori lahkomišelna množica, po tem hrepeni, to skušajo doseči, da bi le vselej poštenim načinom! A vendar je neovrgljiva resnica, da je uboštvo potrebno na svetu, da, uboštvo je poglavitni pogoj, za obstoj omike in izobraženje na svetu, da je v zgodovini držav toliko važno, da po tem kako se postopa in ravna z ubogimi, sodimo, bode li država ohranila se ali propadla. Uboštvo pa še le v krščanstvu najlepši sad rodi.

Vendar verhuneč krščanske omike ni le v tem, da se človek odpove vsemu časnemu posestvu, sicer bi bil Diogen iz Sinope prav dober kristijan, vendar je že Platon rekel, da Artistenu gleda pri zaplatah njegovega plašča ošabnost. Krščanska cerkev ni zaničevala nikoli bogastva. Kako bi smela to storiti, in Božji previdnosti postave dajati. Bogastva si iščemo, pravi sv. Tomaž v tem smislu, ker je podpora človeškemu življenju. Kar si kristijan želi, izrekó najlepše bukve pregovorov, kjer se bere: Uboštva in bogastva mi ne daj; daj mi le toliko, kar potrebujem, da se preživim!

Po zmernem premoženju so od nekda hrepeneli modri ljudje, tako poje Theognis iz Megare: Ne ljubim bogastva, ne hrepenim po njem; naj mi bode dovoljeno, da živim o pičlem in da si ne skušam zlega v življenju. „Mi Grki, rekel je Solon Krezu, smo iz božje roke vseh reči dobili le v srednji meri.“ Platonu je bila vzorna država ta, kjer bi vsi imeli posestva v zmerni obilnosti. Bogastvo, pravi on, pogubi po svoji hudobiji dušo človekovo, uboštvo pa, ki človeka tare, ga prisili, da zgubi sram. Bogastvo se ima ceniti le tedaj, ako ga je v srednji meri.“ Aristotelj je ta nauk dalje razširjal, rekoč: Uboštvo uči hlapčevsko pokorščino, veliko bogastvo pa zapeljuje močne, da postanejo strogi in trdi. Kar je državi pred vsem potrebno je, da so vsi enacega mišljenja (tedaj ne preveč hlapčevski, a tudi ne preošabni) a to se najde le pri srednjih razmerah.

Ko je v Rimu začela pešati notranja pravna krepost, sprejeli so za državno pravo načelo o srednjem posestvu. Postava Licinijeva je določila: Nihče ne sme imeti državnega zemljišča više nego 500 oralov; tudi ne više od 100 glav veče (goveje živine) in 500 manjše živine (drobnice) na občinskih pašnikih, kdor se zoper to pregreši, se kaznuje za 10.000 asov. In za to postavo bil je velik mir do časa Grahov, na tem načelu je Rim postal velik. — Bossuet in Fenelon sta napisala več strani o sreči,

blagostanji srednjega stanu, tudi spomina vredno je, kar je pisal o tem angleški državni ekonom Mill.

Tudi brez spričevanja takih slavnih mož, razume se stvar sama ob sebi. Ako človek še tega nima, kar v življenje in vsakdanje potrebuje, je žalostno njegovo življenje. Kdor ima časnih dobrot v srednji meri, prijetno živi, a to ga ne pomehkuži. Delavno živi in si prisluži potrebnega po potih, ktere mu je ukazala božja previdnost, a to ne zbuja v njem napuha. Strastno poželjenje po bogastvu, neugnana skrbljivost, to ne daje svobode, niti ne povzdiguje duha, marveč ga ponižuje in v sužnost devlje, a to ni znamenje, da izobraženost časté, da je dežela srečna, marveč da omika peša in se država nagiba k zatonu, ko posamezni hočejo vse porabiti.

Kar krščanstvo zamuje pri bogastvu in kjer kliče gorje nad bogatinom, to je, strastno hrepenjenje po bogastvu tega sveta in zatelebanost v časne dobrote, kakor da bi bil to poslednji namen človeku. Ako pa krščanstvo zahteva uboštvo, in blažene imenuje uboge, zahteva od kristijana, da se ne navezuje na časno, ker se ne strinja s prostostjo božjih otrok, ki se morajo prizadevati najprej za božje kraljestvo. Taka prostost povzdiguje človeka, ter ga reši sramotnih okov, da ni suženj kaki stvari. Daje mu dušno velikost, in je dokaz, da je začetnik krščanske omike pravi Bog.

Judje so pričakovali, da bode Mesija mogočen kralj, ki jih bode povzdignil za prvi narod na svetu, in ko bi jim bilo izročeno (pripraviti potrebno za večlovečenje Sina božjega, gotovo bi bili vse najbolj sijajno izvršili, kar se tiče bogastva, časti in imenitnosti.

Oh kako lepo je vse to! bi rekli pogani! Kristijani pa pravijo: Kaj malo je to, ko gre pripraviti se na prihod božji. Ko bi namreč Bog potreboval vsega tega, s čemur si mi upomoremo, ko bi imel dopadajenje nad temi lepimi otročarijami, nad kterimi se mi radujemo, potem bi ne bil tisti Bog, o katerem prerok pravi: Ti si resnično moj Bog in mojih darov ne potrebuješ. Tako pa vse njegovo življenje kaže: Božje misli niso človeške misli:

Zastava uboštva je, ktero je Kristus povzdignil, pod to zastavo je bil rojen, je živel in umrl. Pod to zastavo zbira svoje boritelje; kdor hoče biti zveličan, naj postane ubog v duhu; kdor hoče biti moj učenec, naj zataji samega sebe; satan je zmagal z bogastvom, zmagajmo mi z uboštvom, odložite težki jarem, ki vas uklepa na časne in zemske reči, odpravite gizdavost pomehkuženih narodov, poželjivost spridenih ljudstev. Pod zastavo uboštva zbiral so se vsa stoletja kardela, njih orožje so bili evangelijski sveti. Posebno se to kaže v prvih časih krščanstva.

Duh Kristusov je še živo vel po svetu, oziraje se na največo daritev, ktero je kedaj videl svet, občevasje z možmi, kteri so postali revni, da bi jih mnogo zveličali, kakor so bili apostoli; ni moglo drugače priti, da se je oglje vžgalo pri plamenu, da so bili verni eno telo in ena duša, da ni bilo reveža med njimi. Nihče ni imel nič svojega, kteri so imeli hiše in njive so jih prodali in prinesli apostolom denar, vsak je dobil kar je potreboval. To je bil pravi krščanski komunizem, ki pa ni bil tako brezglaven, kakor je sedanji brezkrščanski, ki hoče odpraviti premoženje, bogatina hoče napraviti za berača, berača pa spraviti še v večje uboštvo.

Ko je bila krščanska občina čedalje večja, ni se moglo to vzdržati, a jedro — krščansko uboštvo, je ostalo, in po vseh stoletjih vidimo, da je bilo uboštvo ljudem na zemlji v odrešenje in zveličanje.

Krščanska kulturna zgodovina nam pové od bogatinov, ki so vse zapustili in si izvolili najbričkejše uboštvo, ki so se podali v strahovite puščave, nam pripoveduje o potomcih slavnih rodov, ki so kot samostanski bratje prosjačili za uboge in so s tem počastili uboštvo, njih izgled je spodbujal vrstnike, tolažili so uboge in tako zdravili človeško družbo tiste divje poželjivosti po blagu, ki je bolezen sedanjega časa. Odlikuje se med temi sv. Anton, ko je slišal besedo o bogatem mladenču, razdelil je vse svoje premoženje in se podal v samoto. Vendar je njega upliv segal do cesarskega prestola, priporočal je cesarju Konstantinu Velikemu poniževanje pred najvišjem sodnikom in usmiljenje do ubogih. Sv. Atanazija je ljudstvo čislalo ne le zaradi neomagljive vere, marveč tudi zaradi ljubezni do revežev. Krizostom, močen v besedi in zgovoren zoper gizdavost na dvoru, je bil bogat do revežev in Olimpias, ki je dala svoje premoženje ubogim, bila je njegova učenka.

Tudi pozneje se je širila krščanska vera le pod zastavo uboštva. Sv. Ansgar, apostelj evropskega severja, je začel krščanstvo na Danskem in Švedskem razširjati s tem, da je sužnje odkupoval in v krščanski veri podučeval. Sv. Frančišek Ksaverij se je na svojem potovanju v Indiji držal le ubogih pomorščakov, svoji časti, dasiravno je bil papežev poslanec, iskal v tem, da je revnim stregel, med nje delil jed in sam živel o miloščini. Prišedši v mesto Goa, je najpred obiskal bolnike, potem zbiral uboge otroke in sužnje.

Pod zastavo evangelijskega uboštva je prišla krščanska omika na svet, a uboštvo reši in ohrani omiko, kadar žuga propasti. Vsako novo dobo se evangelijsko uboštvo prikaže v drugačni podobi.

Ko so pridrlj barbari v rimsko cesarstvo, ko je propala grško-rimska omika, bilo je treba začeti z nova. Delo, od kterega prihaja blagoslov in moč, je bilo zaničevano; bežali so pred delom, kakor pred kaznijo. Toraj so se kristjanje poprijeli dela. Sv. Benedikt in njegovi učenci so sprejeli jarem sramotnega dela in s tem je delo postalo blagronošno in častitljivo. Iskali so dela tam, kjer je tako rekoč presegalo človeške moči. Naselili so se v sredi gozdov, po strašnih samotah, po nezdravih krajih, sinovi sv. Benedikta so Evropo preobrazili. Po zapuščenih krajih, na gorskih prelazih, kjer je popotnikom pretila nevarnost, naselil se je kakšen ubog samotarec, da je ljudem stregel. — Učenost je skoraj vsa propala in samotarec sv. Benedikta prepisuje dela starodavnih učenjakov, vodi ga isti duh, ki mu je srčnost dajal, ko je gojzde in močvirje spreminjal v rodovitna polja in travnike.

Ko se je Evropa razvila in začela občevasi z vshodom, ko so se začele križarske vojske, so zopet bili možje v borni meniški obleki, ki so ljudstva navduševali za vzvišene ideje in s križarskimi vojskami odprl se je nov svet krščanski omiki. — Ko je pa vsled sijajnih razmer v ti dobi nastala nova nevarnost za krščanska ljudstva, hujša kakor nevednost in barbarstvo; ko je ošabnost in počutnost pretila spriditi človeški rod, takrat je zopet uboštvo rešilo svet. Nastopila sta sv. Frančišek in sv. Dominik, oznanovale uboštvo z besedo in z zgledom, na tisoče se je po njih nauku poprijelo uboštva, a gi-

banje, ki je vsled tega nastalo, je izobrazilo ljudstvo tako, kakor še nikdar poprej.

Grozoviti so bili nasledki tako zvane verske reformacije ne le po Nemškem, marveč po vseh deželah, koder so vojsko napovedali katoliški cerkvi in nje napravam, meniškim redovom. Na Angleškem se je pod kraljico Elizabeto začel davek za uboge; ker samostansko premoženje je bilo zapravljeno, a reveži so ostali. Grozovita trideset letnavoja je razdevala ne le Nemčijo, a tudi Francosko, v tistih časih je bil angelj miru in tolažbe ubog Vincencij Pavljanski, ki je več miloščine razdelil, kakor bogat kralj in celil ubogemu človeštvu rane, ktere si je samo usekalo, osnoval je troje redov, ki še dandanes v duhu njegovem skrbé za reveže. — Zapravljeno je dandanes po večem vse, kar so ubogi menihi privarovali ne tolikanj sebi, kakor ubogim, a zadolžene so tudi vse države v Evropi; bodisi slučajno a tudi ne slučajno, dolgovi so rastle, a niso se manjšali s pograbljenjem samostanskega premoženja in zgodovina nam pové, da nastopi boj za posestvo, kedar se zaničuje evangelijsko uboštvo; nasprotje med bogatinom in ubogim je največe tačas, kedar države propadajo. Uboštvo je huda šiba božja, s katero Bog udari dežele in narode, kedar napuh prikipi do vrha. — Smrtno sovraštvo je nastalo pri izraelskem ljudstvu med bogatini in ubogim, dokler oboji niso poginili; takisto je bilo za dobo rimskih cesarjev; prav tako tudi o času reformacije v kmečkih vojskah; takisto je bilo v ravno minulih časih, in tako bode, Bog hotel, da bi ne bilo res, tudi v najbližnji prihodnosti.

Najnovejšim kulturoborcem se gnjusi nad redovniško obleko uboštva, ubogi kapucin, ki ne zahteva ničesa drugzega, nego svoj kotiček na zemlji, uboga šolska sestra, ki podučuje otroke ubogih, sta državi nevarna in se morata izseliti. Namesto teh se naselejuje drugi, ki imajo zapisano na zastavi: „premoženje je tatvina“; socijalni demokratje se množijo ukladu vsem postavam zoper socijalizem, uboštvo se silno širi, in s to šibo bode Bog kaznoval sedanji rod. Blagor državi, blagor deželi, blagor mestu, kjer so si nauke, ki nam jih daje zgodovina, dobro zapomnile, blagor možem, ki si prizadevajo, tako zlo, dokler je še čas, odvrniti od dežele od kraja. Veseli nas, da ravno kaj tacega moremo reči, o naši širji domovini o Avstriji, o naši ožji domovini in o našem mestu, kjer živé možje, ki si trudijo na vso moč, socijalno vprašanje rešiti z mirnim, modrim in krščanskim ravnanjem. Ni treba, da bi o tem še dalje in bolj obširno govorili, kdor razmere v naši deželi, v našem mestu pozna, dobro vé, da tukaj govorimo o sirotiščih, ki so se v najnovejših časih osnovali v Ljubljani, istotako tudi o modrih nasvetih, ktere smo sedaj slišali od rodoljubov zbranih iz cele dežele itd. Ne moremo pa drugače, da opomnimo, da je dolžnost vsakemu rodoljubu, da! vsakemu poštemu človeku tako prizadevanje podpirati ako ne drugače vsaj z dobro in pošteno voljo. Bridko mora tedaj vsacega boleti, ako nekteri se slastjo in veseljem podirajo, kar drugi s trudom in težavo stavijo. Vsaka tudi dobra stvar najde nasprotja bodisi iz nevednosti, ali iz hudobije; modrega in previdnega pa opovire ne ustrašijo. Bog blagoslovi delo pravičnega in še celó neprijatelji delajo njemu na korist. Proč toraj z vsako zavidnostjo, z vsakim nepotrebnim sumničanjem, nikar ne precenjajmo komarjev, marveč podpirajmo dobro rodoljubno in krščansko prizadetje, kjer koli vidimo, da se taka dela snujejo, tako bomo najbolje reševali socijalno vprašanje.

Povzemimo ob kratkem, kar se v teh vrsticah razpremlja. — Ljubezen človeka pripravi na beraško palico, to velja o sveti, krščanski ljubezni, a tudi o pregrešni. Henrik VIII., ki je zarad prešestovanje prišel ob vero, čast in premoženje je zaklical na smrtni postelji: prijatelji vse smo izgubili! Ubogi so bili največi dobrotniki največi preosnovatelji človeške družbe: Mozes, Elija, Janez Krstnik; Pavel, Benedikt, Frane Asiški; Vincencij Pavljanski, Jožef Kalasancij, Franke; vsi velikani na duhu so bili ubogi, začensi pri Homeru notri do Schillerja, Goethe je bil sicer bogat, pa je tudi rekel, da ni bil nikdar dva dni skupaj srečen. Največi siromak na tem svetu je bil včlovečeni Sin božji, ki je bil zgol ljubez in ljudomilost. Ni imel, kamor bi bil glavo položil, ob rojstvu je ležal v jasicah, in ob smrti je visel na križu in bil položen v tuji grob. Pod zastavo uboštva so apostoli svet zmagali, pod to zastavo bojevali so se vsi apostolski možje. Kolikorkrat je bila krščanska omika v nevarnosti; vselej je prišlo rešenje iz revnih Betlehemskih jasic. Ako pa krščanski

narodi sami niso hoteli tje iti, jih je potreba tje prignala, prišle so nadnje občne nesreče in družinske prekucije. V uboštvo tedaj odseva zgodovina krščanske omike in izobraženja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. aprila.

Notranje dežele.

Prav čudno se obnašajo c. kr. poštarji po Istri pri ekspediciji slovanskih časnikov. „Naša Sloga“ v Trstu izhajajoč hrvaški list ima večino svojih naročnikov po Istri. Pošta v Poreču, kjer morajo pač pravi zagrizenci službovati, vrnila je vredništvu „N. Sl.“ štiri iztise lista z opazko, da ji hrvaško napisano stanovanje naslovnikovo ni znano. Najnovejši iztise je pa ravno tisti naročnik sicer prejel, toda polne tintnih pacek, oslovskih ušes in dolgih nosov je bilo deloma naškropljenih deloma s svinčnikom narisanih. Naročnik „Naše Sloge“ se je že pritožil na c. kr. pošto ravnateljstvo v Trstu. Se tega se nam manjka od „irredente!“

Dunajski mestni odbor jel je delovati, kakor se spodobi. Sklenil je namreč prositi župana, da odmah odpošlje peticijo na obe zbornici državnega zbora, v kateri se bo prosilo, da naj državni zbor ne potrdi zakupne pogodbe med c. k. ministerstvom finane in trgovine od ene in severno železnico od druge strani. To je enkrat pametna misel, za katero bodo državljani Dunajskemu mestnemu odboru hvaležni, kajti ako se mu posreči, da se zakupna pogodba podere in severna železnica, ki je brez dvombe najbogateja v Avstriji in tudi največ čistega dobička donša, v državnih rokah ostane, se bo tako z njeno pripomočjo primanjkljaj drugih pasivnih državnih železnicah od leta do leta krčil. Dalje naj bo peticija zahtevala preosnovo in znižanje voznin, drugačno razredenje, preosnova zveznih in inostranskih tarifov. Sploh se mora severna železnica vkloniti današnjim potrebam ljudstva in ne ljudstvo njej, kakor je to do sedaj bilo.

Cesarjeviču Rudolfu in njegovi visoki so-progi Štefaniji skazuje se v Carigradu čast in slava, kakoršne si priprosti človek, ki ni še orijentalnega bleska videl in ne še imel priložnosti občudovati čudovito razvitega razuma orijentalcev za take reči, še domišljevati ne more. Na večer prvega dne napravil jima je sultan veliki obed, pri katerem je bilo vse namizje iz čistega zlata in nalašč za to slovesnost naročeno. Povabljenih je bilo 62 oseb in so imeli 18 jedi. Štefanijo je k mizi spremil sultan Abdul Hamid sam, cesarjevič Rudolf pa gospo avstrijskega poslanca na turškem dvoru, baronico Calice. Štefanija sedela je ob sultanovej desnici, Rudolf in baronica Calice pa ob levici. Za sultanom stal je dvorni tolmač, ki je skrbel za medsebojno sporazumljenje med sultanom in prestolonaslednikom. Pri obedu svirala je cesarska godba turško in avstrijsko himno. Cesarjeviču je sultan podaril lepo in dragoceno sablo, Štefaniji pa prekrasen ovrtnik iz briljantov. V soboto zjutraj peljali so se preko Bospora na drugo stran v Azijo, kjer so jih bogato napravljeni sultanovi konji čakali, ktere so zajahali ter se skozi turški oddelek mesta podali. Obiskali so tudi pokopališče, ki je polno cipres in kjer se dviguje gora Bulgurlu. Tjekaj so se podali na goró, odkodar so pri najlepšem vremenu prekrasen razgled čez večino Bospora vživali. Nepopisljiv razgled jih je tako prevzel, da so še le čez eno uro časa zapustili goro Bulgurlu, ter so domu gredé sultanov poletni grad obiskali. Ondi so sobe s pravim orijentalnim okusom in bogastvom. Ko so prišli v Yildic nazaj, vsedli so se k malici, potem se je pa cesarjevič po arzenalu na ogled podal. Štefanija želela je obiskati sultanico, kar je pa odložiti morala, ker je sultanica bolehná. Obiskala jo bo pa te dni enkrat, kedar ji že nekoliko odleže.

V **Galiciji** se delajo priprave, da se bo grško-katoliški samostan sv. Bazilija izročil oo. Jezuitom. V nedeljo 4. maja, zbrali se bodo v Lvovu na taboru, kjer se bodo o izročitvi samostana končno dogovorili.

Kakor so Madjari svoj živinski trg v **Požunu** napravili, tako jim mislijo Poljaki svojega omissiti v Krakovem, ter so se že dotične pogodbe z Dunajem pričele. Misel porodila se je v konsoreiji (družbi) za pitanje goveje živine; če je resnična, potem bo pa Duuaj kmalo zadosti in cenega mesa dobil.

Vnanje države.

Bolgarska deputacija odposlana iz tabora, ktereга so nekako pred enim mesecem v Sofiji napravili, da bi se Bolgarija in istočna Rumelija združili, podala se je h knezu Aleksandru, kjer je rekla, da narod ničesar srčneje ne želi kakor združenja vseh Bolgarov v jedno administrativno-skupino. V izvršitev tega pa da ne poznajo nobene bolj pravne osebe, kakor je knez Aleksander sam. On naj bi toraj stvar v roke vzel in jo rešil. Knez Aleksander jih je prav prijazno sprejel rekoč: da tudi on kakor Bolgar iz celega srca združenja želi, kakor ga je sklenila resolucija na Sofijskem taboru, kakor knez pa, ki je svoj mandat vsled Berolinske

pogodbe sprejel, mora se izjaviti, da sedaj zjedinjenju ni kar nič ugoden čas. Morda da bodo Bolgari še pet let čakati morali, da zopet poteče nova doba petletnega gospodstva, ktero Aleko paša sedaj le nastopi. Ravno tako je pa tudi mogoče, da se pa vsa reč že prej preobrne in bo zjedinjena Bolgarija, kar čez noč nastala.

Rumunski kralj imenoval bo cesarjeviča Rudolfa ob priložnosti njegovega prihoda v Bukarešt za lastnika prvega rumunskega pešpolka. K velikim vojaškim vajam, ki se bodo v Bukareštu cesarjeviču Rudolftu na čast vršile, povabljeni so vsi rumunski zapovedniki.

Enciklika sv. očeta izšla je in se že razpošilja. Obsega 28 strani v kvarti o prostozidarstvu.

V **Parizu** so prijeli več socijalistov na zahtevanje nekega poslanika.

Žalostno stanje delavskega stanu na **Laškem**. Če je kje resničen pregovor, da krivičen vinar deset pravičnih požré, pokazati se mora ta pravica na Laškem in v resnici se tudi že kaže. V danajdni sod samogoltnoga moloha zginilo je že na milijone lir cerkvenega premoženja in vendar je na Laškem narodno gospodarstvo med srednjim in delavnim stanom jako žalostno! Če bi imelo naropano premoženje kaj teka, izvestno bi laški delavci ne poplavili vsako spomlad vse južne polovice cesarstva od Dunaja in Budapešta pa do Zemuna in še preko Save in Donave, po Bosni, Srbiji in Bolgariji. Kjer je kako javno podjetje, recimo, da se gradé ceste ali železnice, če bi nikogar drugzega ondi ne bilo, Laha izvestno najdemo. Ko so gradili Rudolfovo, Reško, Šempetersko in Istrijsko železnico, kdo je bil ondi v večini zastopan? Lah! Ko se je delala in se še dela srbska železnica, poplavili so jo Lah. Pri zgradbi rumunskih železnic in bolgarskih cest je Lahov vse mrgolelo. Od kod to? Od nikoder drugod, kakor od velike revščine, ktera ljudi leto za letom izganja iz lastne domovine na ptuje s trebuhom za kruhom, če tudi so katoliški cerkvi že vse pobrali, kar se je le odtrgati dalo!

Angležem **Egipt** že toliko preseda, da bi ga radi Turčiji zmešetarili: Minuli teden posvetovali so se s turškim poslancem v Londonu z Musurus pašo in so mu svetovali, naj bi se vendar Turčija Egipta polastila pod angleškim pokroviteljstvom. Angleži bi nič drugzega od Egipta ne zahtevali, kakor, da si zavarujejo ob Rudečem morji pot v istočno Indijo. Turčija pa Egipta neče drugače, kakor pod pogojem, da se ji ondi pripozná popolna suvereniteta, česar se pa zopet Angleži branijo. Ko je nek Angleški državnik Musurus paši omenil, da Egipt tako rekoč Angleški pred nogami leži in ji je le roko treba dvigniti, da ga pobere in za-se pridrži, je Musurus odgovoril, res je, da Vam pred nogami leži. Pri prvem nerodnem koraku pa, ki ga boste napravili, spodtaknili se boste obenj in padli.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 21. aprila. V nedeljo 27. aprila se bo blagoslovil nov veliki zvon pri sv. Jožefu poleg Celja. Vlit je pri g. Hilzerji v Dunajskem Novem mestu; tehta zvon sam 2811 kil (50 centov 21 funtov); kembelj 120 kil (2 centa 14 funtov), druga zvonova oprava 700 kil (12-50). Blagoslovili ga bodo milostl. knez in škof Lavantinski sami ob 1/9. uri zjutraj.

Organ Celjskih nemško-liberalcev, ki pa niso niti Nemci niti liberalci, hvali pri tej priliki, ko govori o tem novem zvonu, č. oo. misijonarje, češ, da so navdušeni za svoj poklic in da niso sovražni „nam Nemcem“. Glej ga no lisjaka! Ni še mesec dni, ko je ravno tista „Deutsche Wachterca“ z lo-parjem metala blato in gnoj na ravno te č. oo. misijonarje. Ravno ta list je pisal, da ti gospodje šuntajo žene, naj svojim možem doma denarje jemljejo ter jih prinašajo njim; te denarje pošiljajo potem č. oo. Lazaristi po sporočilu tega lažnjivega lista na Francosko, da bi se tam zopet ustanovilo kraljestvo!! Naenkrat pa se začne zdaj „Wachterca“ častitim gospodom prilizovati. Glejte jo no hinavko! Vesela je, kakor smo rekli „Wachterca“ tudi za to, ker ti gospodje vendar-le „niso sovražni Nemcem“. Kje pa je zvedela, da so katoliški dnhovniki poštemim Nemcem sovražni? Da pa duhovniki varujejo narod slovenski, naj ga ne okuži nemškutarski liberalizem, to je njihova sveta dolžnost, in to dolžnost bodo katoliški duhovniki spolnovali tudi takrat, kedar jih bo „Wachterca“ dolžila, da so Nemcem sovražni. Kako da imajo bližnjega ljubiti, bodisi Nemeec ali Slovenec, tega se ne bodo učili pri lažnjivih obrekovalcih med Celjskimi prusaki. — Želeti bi pa bilo, da framasonski listi katoliške misijonarje pri miru pusté, ker leti ne potrebujejo ne hvale ne graje njihove.

y. x. z.

Iz Štajarskega, 20. aprila. („Schulverein“). Rekli smo, da med „Schulvereinom“ in „Chabroni“ so enake

razmere; kakor je zadnji slabo reč zagovarjal s slabimi sredstvi, globoko v možnjo sezal ter se zanašal na denar in žili puščaj, da mu je na zadnje vsa kri skoro potekla, potem pa težke nasledke čutil, ki se ne dajo več popraviti: tako, rečemo, bo osoda „Schulverein-u“, naj nam za trenutek še toliko škoduje! Vsaka slaba reč ima grenak sad, in dobrota „Schulverein-ova“ bo, da se bodo naše šolske razmere stalno vredile, da bo nemščini za vselej odklenkalo. Naj si Weithof ali Krauss še toliko prizadevata in povdarjata, da se morajo doneski za 100.000 gld. na leto povikšati; naj pošiljajo prusaki še toliko podpore čez mejo: vse nič ne bo pomagalo, in nam le hasnilo. Ako bi hotelo društvo uspešno delovati zadnje uro, bi se to na ovi način zgodilo: 1. Doneski nemških prusakov se ustavijo in zabranijo. 2. Doneski avstrijskih Nemcev se primerniše za razdelitev med učitelje določijo bodisi šolski gosposki, ali pa „Slov. pol. društvu“ in „čitalnicam“ za poduk v nemščini; ta baža učiteljev namreč, ki so do sedaj podporo dobivali za „marljivo“ podučevanje nemškega jezika, so prav marljivi povsodi — le v podučevanju ne. Poskusite tako, in morda dosežete kaj. Kar zadeva kulturnonosni posel „Schulvereinov“, treba nekaj opomniti. Šmarski dopisnik piše v nemškem časopisu: „Was einige Mitglieder des deutschen „Schulvereines“ anbelangt, so wäre Mancher einer grösseren deutschen Bildung sehr bedürftig.“ „Schulverein“ toraj gleda, da vsi deželani Nemci in Slovenci dobé primerno zaželeno omiko, kmetije, tržani in mestjani. Čudno je to, da človek tako čeden postane, ako k tej družbi pristopi in brez tega je vsak neumnež, in vendar učeni gospodje prav omikani ne gledé na materinski jezik se zmiraj učijo, šolajo in so ponižni.

Iz Štajarskega, 21. aprila. (*Duhovščina. Gornještajarski konservativni Nemci.*) Že pred leti smo duhovščini napovedali slabe čase. To leto je o tej zadevi obilno žetve kazalo. Poročalo se je „Slovencu“, kako na Štajarskem našem..... cerkvenega govornika motijo; pa ni misliti, da bi bilo samo tukaj tako, — tudi drugod ni za las bolje. Evo: V Remšniku so v noči 2. aprila v farovž vstrelili skozi okno in baje tudi kamen vrgli, kar je gostom očetom misijonarjem veljalo. V istem času je brezvestnik v Ribnici težek kamen vrgel v okna župnikove spalnice ter 5 šip potrl, malo prej so na tak način pozdravili ponoči č. g. kaplana pri sv. Barbari blizu Vur; na drugo predpelnico nedeljo reče pobalin cerkvenemu govorniku, ki je govoril o pijančevanju, prijemši ga domugredočega za talar: „Kaj to tebe briga, če jaz grem v oštarijo, boš morda ti za-me plačal?“ Več slučajev ne objavimo, bi bilo pa še tako dosti povēdati, da bi le malo gospodov ostalo, ki se jim ni nič zgodilo. Zdaj nam stara gospoda menda ne bo več ugovarjala kakor pred leti: „A saj ni tako črno“; ako pa se temu taka godi, naj se vnanja lična resnoba tudi duhovščini privoli, da stopa resnobno med svet. To smo mi lansko leto cerkveni oblasti odkritosrčno odkrili ter izrazili svoje upanja, da se bodo naše želje v tej zadevi uslišale, ob enem pa tudi prosili, da bi smelo katoliško časopisje to reč javno pretresavati.

Bo li nemško-konservativna gornještirska stranka pri bodočih volitvah kaj pridobila, močnejše postopala in čvrstejše zagovarjala stališče, kakor smo pred dvema leti besedo v Graškem „Volksblattu“ pretresali v „Slovencu“, bomo videli? Dal Bog! Od tega namreč je odvisno, naj li Slovenec Štajarski dalje trpi, ali mu naj mileje solnce zasveti. Zmagajo nemški konservativci, premagajo tudi samega sebe, starega prejšnjega Gračana, kakoršnega se je kazal celo neki nemški duhoven, menivši, da se inteligenčen človek na Štirkem prične z Nemcem, otresejo se starega gnjilega načela ter dajejo roko nam katoliškim Slovincem: — no, potem bo bolje!

Iz Reke, 21. aprila. (*Huda toča.*) Radostno je pozdravljaj vsakdo letošnjo spomlad, prišla je letos nenavadno zgodaj in v vsi svoji krasoti, posebno pa tukaj bolj na jugu se je moralo srce radovati. Poljedelec obečal si je dobro letino, vinogradec dosti dobre kapljice, ker vse je dobro kazalo, narava obečala nam je dosti blagoslova božjega. Ali ne hvalite dneva pred večerom, tako si mislijo danes tudi okoličani Reški in njih mejaši. Sinoči namreč, okolo 9. ure nastala je tukaj močna nevihta, vsul se je hud dež, koji se je pa hitro spremenil v debelo točo. Med bliskom in gromom padala je strašna toča, vsipala se je na krasno spomladansko krilo matere zemlje cele pol ure; ali ni bila to kaka navadna drobna toča, debela je bila kakor orehi,

rožljala je, da je bilo strah in groza. In ko je videlo danes zjutraj oko žalostne nje nasledke, tedaj je moralo zajokati vsako občutljivo srce. In kdo bi tudi ne bil otožen, ko vidi ležati pod prijazno vinsko trto pred malo časom pognale nje mladice polne zaroda, ktere je kruta toča brez usmiljenja oklestila, videti nadalje ležati pod sadnim drevjem letošnji zarod in mlado nežno perje, a drev sam skoraj gol, komu se ne stori tedaj milo pri srcu gledati na njivah in gredicah potolčeno zelenjavo, ktero je skrbni vrtnar celo zimo skrbno gojil, kako mora tedaj njega in vsacega to v srce boleti. In vse to moramo gledati danes tukaj; oklestene trte in drevje in kupi debele toče, ki povsod še danes leži, spominjajo nas sinočne nevihte.

Pa nista oškodovana samo polje in vrt, ampak povzročila je toča dosti kvara tudi na hišah, na kterih je napolnila vsa korita in taistih kanale, tako, da se ni mogla voda odtekat, ter je zmočila zidovje in je prodrla na več krajih tudi v notranje dele hiš in s tim napravila več ali manj škode. Razbila je tudi okna, posebno ona na strehah, da je potem dež brez zaprek v hiše lil. Večer letošnje bele nedelje ostal bo v žalostnem spominu oškodovanih tukajšnjih vinogradnikov in poljedelcev.

Iz Kremsa tik Donave, 16. aprila. (*Pazite tudi pri vas na mladino.*) Spačenost sedanje mladine razburila je bližnjo okrajno sodnijo Kirchberg ob Wagramu. Da bi zmanjšala svoj posel — kajti dali so ji veliko dela malopridneži-komaj šolo zapustivši — razglasila je ta okrajna sodnija za doraslo šolsko mladino okrožnico zaradi obiskovanja očitnih prostorov in vsakovrstnih veselic, ktera se glasi: „Ker se zaporedoma ponavlja, da se šolska mladina pri plesni godbi, ženitovanji in v očitnih gostilniških prostorih po dnevi in po noči nahaja, pri kojem je nedolžnost zelo v nevarnosti, se posebno ukazuje okrajnim šolskim svetom in šolskim vodjem, kterih je v prvi vrsti sveta dolžnost skrbeti za dobro vedenje in moralno izgojo šolske mladine.“

Gospodom županom se ukazuje v smislu § 26, odsek 7. in § 3. občinske postave, da skupno z občinskimi svetovalci pazijo na ta ukaz in da staršem s kaznijo zažugajo, ako ne spolnijo te naredbe.“

Srce me je zbolelo; ker pri čitanji te sodnijske naredbe mi je na misel prišla tista mladina na Kranjskem doli blizu hrvaške meje, ktere sicer starši ne jemljejo na veselice, ampak jo poženejo z blagom na pašnike, ker večina občin nima svojega pogojenega čednika. Ker pa podobčina obsega do 30 gospodarjev, prižene se na te občne pašnike različnega blaga, tudi njega pastirji so različne starosti. Odrašeni pogovarjajo se tukaj pogosto in navadno o takih rečeh, ktere niso drugim zraven stoječim in komaj šoli odraslim otrokom v poduk, ampak v grozno pohujšanje. Se vé, da pozabijo taki odrasli nesramneži večkrat na navzočo mladino in na besede Zveličarjeve: „Kdor pohujša kterega teh malih, ki v mé verujejo, bolje bi bilo, da se mu obesi mlinsk kamen na vrat in se potopi v globočino morja“. Naj bi se tam občine združile in si pogodile stalnega pastirja ali čednika za blago cele občine, kakor imajo druge sosedne občine, saj jih ne pride toliko stati — otroke pa naj bi pridno v šolo pošiljali do postavne dōbe. Na pašnikih med odraslimi in odsluženi vojaki, in med drugimi starejšimi se morajo popačiti, ker ne slišijo samo nesramnega govorjenja, ampak tudi strašno preklinjanje, kakor sem se sam prepričal. Naj bi toraj tudi tam skrbeli občinski zastopniki in svetovalci za mladino; glejte tukaj v nemškem kraju berem celo zapoved okrajne sodnije zastran vzgoje nedolžnih otrok. Mlado drevesce se dá upogniti, staro se ulomi. Čednost dečko bode dober narodnjak, spačen ne bo tak ne inak.

Rožanski.

Domače novice.

(*Pri današnji volitvi*) za drugi razred sošlo se je 234 volilcev. Izvoljeni so gospodje Alfred Lednik z 192, dr. Ivan Tavčar z 132 in Ivan Gogola z 126 glasovi. Gosp. prof. Šukljeju manjkalo je do zmage prav malo glasov.

(*Socijalisti v Ljubljani.*) Vodji tukajšnje delavske stranke gg. čevlarski mojster Tuma in krojaški mojster Železnikar oba iz ene in tiste ulice doma, ki se za Šelenburgovo kliče, prišla sta z državno policijo navskriž. Včeraj zvečer prišli so redarji k

g. Tumi, in so, kakor se sodi, od nekoč zunaj, bodisi iz Dunaja ali pa iz Gradca ukaz dobili, ondi hišno preiskavo pričeti in gospodarja samega pa prijeti. Dobili so nekaj, kaj in koliko se pa ne ve, kajti na podlagi zasačenega materiala vzeli so tudi mojstra s saboj kterega so med 7. in 8. uro na Žabjeku oddali. Ponoči šli so pa še po krojaškega mojstra Železnikarja ali na podlagi pri Tumi zasežene tvarine, ali iz lastnega nagiba ali pa tudi na višje povelje, se ne ve. Govorilo se je včeraj zvečer po Ljubljani, da je bil g. Tuma v zvezi z zaseženim Karolom Hubmajerjem, kterega so nedavno v Lincu prijeli zaradi veleizdaje.

(*Čudno se je zdelo*) včeraj popoldne vsakemu, kogar je pot iz Tivoli ali iz Dunajske ceste peljala mimo pošte v Zvezdo, zakaj da so ravno v poštnem obližji tako gosto redarji nastavljeni. Še si nisi raztolmačil prve uganjke, že si prišel do druge. V obližji Čitalnice bila je ravno taka. Pozna noč je vse pojasnila, če tudi je dež neusmiljeno lil. Čakali so namreč na vodji Ljubljanske delavske stranke.

(*Banka „Slovenija“ v likvidaciji.*) Likvidacijski odbor naznanuje, da je dokončal svoj posel, s kterim ga je občni zbor pooblastil. Daljšega vplačevanja na delnice se ne bo več zahtevalo. Občni zbor, pri kterem se bode obširneje poročalo o dovršeni likvidaciji, se bode pred ko mogoče sklical. Pri tem bodo imeli pravico glasovanja le tisti delničarji, ki so tudi tretjo doplačo polnoštevilno, t. j. z 24 gold. na delnico vplačali.

(*Zaklati je hotel*) včeraj popoldne čevlarski pomočnik Josip Faleschini, 28 let star, svojega tovariša Scheidenbergerja rodod Korošca zaradi neke malenkosti, ki sta se sprla za njo. Faleschini ves razdivjan pograbi za nož in sune proti Scheidenbergerju. Ta pa z roko udarec odbije, pri kterem poslu mu je šel nož v roko, ki mu je pot v srce prestrigla. Udarec je bil tako silen, da se je klina v roci zalomila.

(*Tat je prišel*) na Veliko soboto ob 9. uri popoldne v Medijatovo hišo na Dunajski cesti pod streho neko ondi bivajočo gospo obiskat, ali je že kaj „žegna“ pripravila. Ker mu je bilo znano, da gre žena ob tistem času navadno na trg, za ključ je pa dobro vedel, kam da ga spravlja, gre tja, odpre in vse omare in skrinje preišče, kjer bi se kaj denarja dobilo. Ko ničesar ne najde, kar bi cesarjevo podobo nosilo, gre v jedilno shrambico gledat. K sreči pa tudi „žegna“ ni bilo in sladkosnednemu tatu ni družega kazalo, kakor s čebulo in kruhom svoje želje po velikonočnem jagnjetu potolažiti. Ko se je najedel, je ženi še jako nedostojen spominek postavil na sredi sobe in odriniti hotel, ko ravno ona s trga domov pride. Čudno se ji zdi, kako da je vse na stežaj odprto, ko pa notri stopi, tatu zagleda. Če tudi se ga je prestrašila, je vendar-le nad njim zavpila, česa da tukaj išče. On se ji pa zagrozi, da jo bo kar vstrelil, ako bo le zinila, ali bi ga sicer na kak drug način ovaditi poskusila, ter se počasi proti stopnicam pomika, po kterih je tudi prav polagoma odšel. Žena pa odločna, kakor je, gre lepo počasi in prav po tistem za njim skozi doli na ulico, kjer je k sreči redarja dobila, kterega je takoj na potepuha opozorila. Redar ga je vzel s saboj. Postopač je že znan potepuh iz Ježice doma.

(*Trgovinska in obrtna zbornica.*) (Dalje.) Gosp. Ivan Baumgartner omenja, da se je pri obravnavi odsekovi trdilo, da se z ozirom na minist. ukaz volitveni red zdaj ne more predružačiti. On je pa mnenja, da to ni pravo tolmačenje ministerskega ukaza, ker je vis. trgov. ministerstvo o volitvenem redu zbornici Pražki posebno kategorijo vpeljalo za obrtnike srednje vrste. Govornik odobrava to, in je mnenja, da morajo v zbornici zastopane biti vse kategorije trgovcev in obrtnikov, kar pa novi volitveni red ne določuje. On je tedaj za to, da bi se še druga kategorija trgovcev in obrtnikov napravila, in se tedaj tako napravilo, da bi ti, kteri več davka plačujejo, ne volili z malimi trgovci in obrtniki. Govornik pozdravlja z veseljem naredbo ministerstva, s ktero je vpeljana posebna kategorija za veliko trgovine in predlaga, da bi se volitveni red v tem prenameril, da bi druga kategorija trgovcev, kteri plačujejo na leto po 21 gold. pridobitnega davka brez priklada, volila dva zbornika in da bi v tretji kategoriji volili oni trgovci, kteri na leto plačujejo vsaj po 8 gold. 40 kr., in v četrti kategoriji vsaj po 2 gold. 10 kr. pridobitnega davka brez priklada.

G. dr. Poklukar omenja, da se vis. trgov. ministerstvo ni oziralo na predloge zbornične, kteri

so bili utemeljeni, a on ni mnenja, da bi vis. ministerstvo svoj ukaz zdaj preklicalo. Ko bi se njemu zdelo, da bi se predruženje potrjenega volitvenega reda moglo doseči, bi on tudi nekoliko opravičenih sprememb predlagal, a ker je prepričan, da bi to ne imelo vspeha, on ni za nove predloge.

G. dvorni svetnik grof Chorinsky izreče, da gledé na ministerski ukaz se ne more o prenebah volitvenega reda obravnavati, ker vis. ministerstvo je predloženi volitveni red z nekaterimi bistvenimi prenebahmi potrdilo in želi le, da se mu predloži jeden popolnoma enak za to, da mu pripiše potrdilen pristavek.

G. K. Luckmann se čudi izjavi vladnega zastopnika, a on in njegovi somišljeniki niso tega mnenja, temveč trdijo, da se tudi še zdaj lahko izreče, s katerimi oddelki volitvenega reda niso v sporu z vis. trgov. ministerstvom. Govornik je zoper to, da se daje volitvena pravica onim, kateri na leto le 2 gold. 10 kr. pridobitnega davka brez priklada plačujejo; in pravih trgovcev in obrtnikov s tem davkom ni, toliko davka plačujejo večinoma le branjeve, ktere poslovodje nimajo. V zbornici, v kateri se imajo zastopati interesi posameznih, ne gre, da bi oni, kateri plačuje na leto 52 gold. 50 kr. pridobitnega davka, volil z onim, ki le 2 gold. 10 kr. plača. On ne more odobravati, da bi pri volitvah odločevali prodajalci žganja. Nasprotna stranka daje le iz političnih vzrokov za raztegnjenje volitvene pravice na one, ki plačujejo 2 gold. 10 kr. pridobitnega davka, in da se doseže to, da bode vsak census imel svoje zastopnike, naj bi se prenehal volitveni red v tem smislu.

G. Ivan Baumgartner izreka, da se ne tolmači prav beseda „Einvernehmen“, ktero je tudi ogerska vlada tako tolmačila, kakor on in njegovi somišljeniki in zbornici se gotovo ne bode v zlo štelo, če prosi za prenehanje volitvenega reda.

G. dr. Poklukar se čudi, da se zdaj beseda „Einvernehmen“ od ravno iste stranke drugače tolmači, kakor se je tolmačila takrat, ko je šlo za volitev deželnih zastopnikov v deželni šolski svet; takrat so namreč nasprotniki in tako zvana liberalna vlada trdili, da „Einvernehmen“ ni „Zustimmung“, ampak da ta beseda nalaga vladi le dolžnost zaslišati dotični zastop.

G. J. Škerbinec izreče, naj se napravi prošnja v smislu predloga gg. Baumgartnerja in Luckmanna.

G. O. Bamberg trdi, da besede „im Einvernehmen“ pomenijo to, kar besede „im gegenseitigen Einverständnis“ in ne „nach Einvernehmen“.

Pri glasovanju ostane predlog g. Baumgartnerja v manjšini in sprejme se z veliko večino glasov predlog odsekov, vstreči ministerskemu ukazu.

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Čvrst rod. Iz Radovice se nam piše: Ko bi oče Matija Šavor iz Krašnega vrha štev. 3 še živel, smel bi ponosen biti na svoje sinove in reči: „Pet sinov sem izredil, vsi so vojaki. Eden je umrl pri vojaki, dva služita zdaj cesarja, četrti, doma gospodar, je rezervist, petega, najmlajega so letos potrdili.“ V resnici čvrst rod!

— Šmariški volilci na Štajarskem so izrazili poslanecem na Dunaju željo, naj se pri prihodnjih volitvah za državnega poslanca Šmariški volilci ne kličejo vsikdar v Rogatec, kakor je do sedaj zmiraj bilo, ker se tam mnogo na tuje upliva ter težko svojo voljo izrazijo prosto, marveč naj Šmariški v Šmarju doma volijo ali naj se pa enkrat Rogški v Šmarje pokličejo. Volilci Šmariški trdijo, da so bili kot klerikalno-narodni pri zadnjih volitvah mnogo žaljeni.

— Zakaj Slovenec raje ima Nemea nego nemčurja, praša nemčur? Zato, odgovori prvi, ker je istinita reč več vredna od ponarejene in pravo zlato boljši od talmi-zlata.

— Umrl je 17. t. m. milost. gosp. nadškof Wierzechleyski v Lvovu. K pogrebu sešli se bodo vsi galški škofje. Rojen je bil 1. decembra 1803. leta v Vizni na Galiskem. Pastiroval je več časa v Przemyslu; leta 1860 postal je pa rimsko-katoliški nadškof Lvovski. Cesar ga je odlikoval leta 1862 z dostojanstvom tajnega svetnika in l. 1870 pa z velikim križem Leopoldovega reda. Ranjki gospod nadškof Wierzechleyski je bil vsled svojega cerkvenega dostojanstva člen gosposke zbornice in galiskega deželnega zbora.

— Slovstvo. Obseg II. zvezka „Theol. prakt. Linzer Quartalschrift“ je sledeči: I. Praktische Bemerkungen über die sacramentale Absolution der

Sterbenden. Von Prälat Dr. Ernest Müller in Wien. — II. Warum ist der homiletische Unterricht nicht selten ohne Frucht? II. Von Prälat Dr. Franz Hettinger in Würzburg. — III. Die materielle Seite des kirchlichen Fastens. Von Canonicus Ant. Erdinger, Seminardirektor in St. Pölten. — IV. Die heilige Schrift als Materialprincip der Theologie des heil. Justinus des Martyr's. Von Prof. Dr. Sprinzl in Prag. — V. Ueber das Jejunium naturale bei Gesunden. Von Prof. Josef Schwarz in Linz. — VI. Ein verlässlicher Wegweiser bei Anlegung oder Ergänzungen von Kinder-, Jugend- und Volksbibliotheken. (Erzählungsschriften vermischten Inhaltes. Von Joh. Langthaler. — VII. Der materielle Nutzen der Klöster im Mittelalter: a) Die Klöster und die Arbeit. Von P. Andr. Kobler, S. J. in Innsbruck. — VIII. Die Neuordnung des dritten Ordens durch die apostolische Constitution Misericors vom 30. Mai 1883. Vom Professor Dr. Kerstgens in Freistadt. — IX. Eine Rubrik zu Ehren des h. Sacramentes. Ueber die Wandlungskerzen. Von Professor Carl Schrod in Trier. — X. Dulcamara an die Mitglieder der Priester-Congregation in der Erzdiocese Freiburg. Letzte Geistesreliquie des Alban Stolz †. — XI. Darf ein katholischer Friedensrichter in Nordamerika den Ehe-Consens von Brautleuten entgegen nehmen? Von Rector und Professor A. Zeininger im Provincialeseminar zu St. Francis, Wis. Nordamerika. — XII. Societas Catholica Instructiva oder die kath. Lehrgesellschaft in Rom. — XIII. Pastoral Fragen und Fälle. — XIV. Literatur. — XV. Die Einkommensteuer vom geistlichen Vermögen von Domcapitular Anton Pinzger. — XVI. Kirchliche Zeitläufe. Von Professor Dr. Scheicher. — XVII. Ueber die Erfolge in den auswärtigen katholischen Missionen. Von P. Edmund Hager O. S. B. in Salzburg. XVIII. Kurze Fragen und Mittheilungen.

Telegrami.

Dunaj, 22. aprila. Ob 7. uri zjutraj obesili so Hugona Šenka in Šlosareka. Poslednji je bil popolnoma potr, ter se je poslovil rekoč: „Odpustite mi vse moje hudobije! Milost!“ Hugona Šenka je preklel. Osem minut trajal je smrtni boj. Hugon Šenk stopil je smehlajoč pod vešali, boj se smrtjo trajal je pri njem samo tri minute. „Pozdravite mi mojo ženo“, bile so njegove poslednje besede. Ob 7. uri 20 minut je bilo vsega konec. Gledalcev imel je poleg uradnega oboja kakih 200 osob. Čez eno uro po obešanji sneli so oba in so jih v lesene krste položili, ktere so potem v mrtvašnico prenesli zbog raztelesenja.

Carigrad, 21. aprila. Prestolonaslednika sta vožnjo po morji na princov otok zaradi nemirnega morja opustila; kakor se kaže, tudi iz vožnje v Brusu ne bo nič.

Umrli so:

18. aprila. Anton Vohinc, čevljar, 26 let, sv. Florijana ulice št. 32, vsled jetike.

V vojaški bolnišnici:

10. aprila. Franc Tisil, vojak v 17. pešpolku, 22 let, vsled trebušne vročinske bolezni.

Tuji.

21. aprila.

Pri **Malič**: Heinrich Ortner, kupec, iz Hamburga. — A. Muhr, kupec, z Dunaja. — Adolf Werner, kupč. potovalec, z Dunaja. — Adolf Füsse, kupč. potovalec, iz Weisskirchena. — Mathilda Degen, inženirjeva vdova, iz Gorice.

Pri **Stonu**: Grünwald in Bruck, kupea, z Dunaja. — Janez Smola, c. k. major, z družino, iz Weinbühlina. — Marzim in Zenkovich, zasebnika, iz Trsta. — Arko, iz Zagreba. — Žiga Weiss, s soprogo, iz Siska. — Pavel Löwensohn, iz Kopošvara. — Jan. Dejak, c. k. stotnik garde, z Rudolfovega.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josip Brünner, kupec, iz Belaka.

Pri **Vrantu**: Jakob Butalič, c. k. sodn. kancelist, iz Tržiča. — Janez Rissmaul, iz Ljubljane. — Janez Kremžar, učitelj, iz Št. Vida.

Eksekutivne dražbe.

28. aprila. 1. e. džb. pos. Marka Čampa iz Žigmaric, 650 gl. Ribnica.

29. aprila. 1. e. džb. pos. Janaz Rihteršič iz Sp. Luže št. 16, 2459 gl. Loka. — Relicijacija pos. Marija Srebot iz Vadice, 150 gl. Vipava.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 05 kr., — domača 8 gl. 25 kr. — Rž 5 gl. 75 kr. — Ječmen 4 gl. 75 kr. — Ajda 5 gl. 90 kr. — Proso 5 gl. 75 kr. — Turšica 5 gld. 75 kr. — Oves 3 gl. 10 kr.

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 52 gl., Rio 51, St. Domingo 60, Portorico 92, biserna 96, Cejlon 80—115, Java 64, Mokka 106—112.

Sladkor po 24—31 gld.

Dišave: poper 84 gl., žbice 60—63.

Južno sadje: dateljini 30, fige iz Kalamate 13, iz Smirne 20, rozine 12, pomorance 1, limone 1.25 za vsak zaboj, rožiči 3.25, mandeljini 76.

Olje: laško 70—88 gl., albansko 42, dalmatinsko 44, angleško 34, petrolej 9.25.

Kože: juhtovina 260, podplatje 125—160, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 60 zajetje sto komadov 25 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 118, isterska 110.

Bombaž: ameriški 70, indijski 46.

Ježice po 11—24 gl.

Mast: maslo 98—104, angleška 62, ogerska 65, špeh 60.

Zito: pšenica ruska 10.40—11.—, laška 10.50, koruza 7.25, rž 7.50, oves 7, fižol 11—15, grah 10—15, riž laški 15.50, indijski 11.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Dunajska borza.

21. aprila.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 90 kr
Sreberna „	81 „ 05 „
4% avstr. zlata „renta, davka prosta	100 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 40 „
Ogerska zlata renta 6%	122 „ 35 „
„ „ 4%	91 „ 65 „
„ „ papirna renta 5%	88 „ 45 „
Kreditne akcije	160 gld. 321 „ 10 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 120 „ 20 „
„ avstr.-ogerske banke	851 „ — „
„ Länderbanke	113 „ — „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	572 „ — „
„ državne železnice	316 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	211 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 136 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ 25 „
„ „ 1864	50 „ 171 „ 25 „
Kreditne srečke	100 „ 176 „ 75 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ — „
„ „ Ferdinandove sev.	107 „ — „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „
London	121 „ 40 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 73 „
Francoski napoleond.	9 „ 63 „
Nemške marke	59 „ 40 „

Št. 210.

Naznanilo.

(1)

Zaradi oddaje prizidovanja novih stranišč na šoli v Semiču vršila se bode od strani ces. kr. okr. šolskega sveta Črnomeljskega dne 29. maja 1884 ob 10. uri zjutraj zmanjševalna dražba v Semiču.

Izklicevalna cena za posamezna dela je naslednja:

I. Zidarsko delo, material in vožnja	502 gl. 96 kr.
II. Delo kamnoreza	6 „ 59 „
III. Tesarsko delo	525 „ 73 „
IV. Mizarsko delo	60 „ 20 „
V. Ključavničarsko delo	50 „ 44 „
VI. Mazarsko delo	21 „ 20 „
VII. Steklarsko delo	17 „ 30 „

Skupaj 1184 gl. 42 kr.

Vse delo bode se skupaj le enemu podvzetniku oddalo. Stavbeni načrt, proračun stroškov, cenilni izkaz in dražbeni pogoji leže pri okr. šolskem svetu v Semiču vsakteremu v pregled.

Kdor hoče licitirati, položiti mora 10% gori omenjenega skupnega zneska kot vadij in sicer v gotovem denarji ali v bukvicah hranilnice ali v državnih obligacijah, izračunjene po sedanjih veljavnosti. Sprejemajo se pa tudi pismene ponudbe (ofert), ako dospé zapečatené in poštne proste v roke ces. kr. okr. šolskega sveta do 10. ure dražbenega dne in ako je priložen določeni vadij s kolekom 50 kr. V ponudbi mora biti krstno ime in priimek, stanovanje in stan ponujalca, kakor tudi najnižja cena se številkami in besedami razločno zapisana, ter mora biti še dostavljeno, da se ponujalec vsem splošnim in posebnim pogojem brez pridržka podvrže. Potrjenje licitacije pridržki si ces. kr. okr. šolski svet v Črnomlju.

C. k. okrajni šolski svet v Črnomlju,
dne 20. aprila 1884.

ŠMARNICE

za tekoče leto

se dobivajo v (5)

„Katoliški Bukvarni“

po sledeči ceni:

V pol usnji z barveno obrezo — gl. 90 kr.

vse v usnji z barveno obrezo — „ — „

vse v usnji z zlato obrezo — „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor vzame 12 skupaj dobi jedne za nameček.

Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s križnim zavitkom, denarji pa po nakaznicah. S poštnim povzetjem stane mnogo več, pa nepotrebnih stroškov.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.